

cit., a num. 160, et alii passim.

(84. Dicitur autem notanter in actionibus et causis civilibus, quia secus dicendum est de causis et actionibus criminalibus. In istis enim, crimine liquidato et prolata sententia, statim fieri potest executio. T. Cum reis 18, cod. De penis, et docent Bartol., in l. Quod ultimo 29, num. 5. ff. De penis; Pirrhing, loc. cit., n. 100; Reiffenst., loc. cit., n. 161; Layman, in c. Quarenti 26, n. 2, De offic. delegati, cum aliis ibi citatis, ubi insuper subjungit, quod in imperio criminaliter condemnatis remedium appellationis non concedatur. Ursaya, Instit. crimin., lib. IV, tit. 9, n. 27, et alii contra alios.

(85. Si condemnatus ad mortem nolit se disponere ad Christiane moriendum, seā mori velit desperatus, et impēnitens, adhuc ducitur ad patibulum, et suspenditur. Muta, ad Pragmatic. regni Sicil., tit. 41, Ne condemnat. ad mortem, nu. 15; Rayn., tom. I, cap. 4, n. 7, vers. Dicitur quarto, cum Cassan., ibi cit.; Ursaya, Instit. criminal., lib. IV, tit. 5, n. 115, ubi nu. 16, sic subjungit: « Verum tamen est, quod omnes solent adhiberi diligentiae, antequam id ad praxim reducalur, quia raro id evenit, ex quo quando condemnati observant, quod eodem prætectu non obstante, ad executionem deveniunt justitiæ ministri, ut plurimum ad bene moriendum se disponunt. Et De angel. ubi proxime, ubi quod non debet fieri executio, nisi consulto principe. » Hactenus ille.

(86. Alia ad rem. Vide verb. APPELLATIO, verb. JUDICIUM.

(87. Sententiam condemnatoriam D. N. J. C. sequentibus verbis fuisse conceptam refert. P. Mazzolin., Nella predic. 39, nu. 13: « Jesum seducentem populum blasphemantem Deum, dicentem se Christum Judæorum esse, cruci affigendum condemno et adjudico.... » Illius vero tenorem diversimode refert Nicolius, in Floscul., verb. Judicium, ante finem: « Ego Pontius Pilatus judex in Jerusalem sub potentissimo Cæsare Tiberio, cui felix et faustum sit imperium, cum sederem pro tribunali, ac jus omnibus etiam Synagogæ Judæorum dicerem, audita et cognita causa Jesu Nazareni, quem Judæi vinctum adduxerunt, sic judico, quando ipse quidem arrogantibus verbis se fecit Filium Dei, et se regem Judæorum prædicavit, tametsi pauperrimis parentibus sit prognatus, et se templum Salomonis destructurum dixit, cum duobus latronibus ad crucem damnetur. » Sic refert Ursaya, in Miscellanea sacro et profano, part. II, litt. S, n. 28.

(88. Pro justa ferenda sententia debent judices præ oculis habere, et diligenter ponderare causæ merita secundum utriusque juris dispositionem. Arg. cap. Intelleximus 1, De novi operis nuntiat., ibi: « Quia vero sicut leges non dedignantur sacros canones imitari, ita et sacrorum statuta canonum principum constitutionibus adjuvantur, fraternitati tuæ mandamus, quantum diligenter considerans.... negotium

ipsum secundum legum et canonum statuta non differas terminare. » (89. Unde judices tum jure civili, tum canonico satis instructi esse tenentur quia, ut recte notarunt Ludovicus Romanus, singulari 654, et post ipsum Zæsius, in Proœmio juris canonici, nu. 5; Fagnan., in cap. Super specula, nu. 30, Ne clerici vel monachi; Rota, dec. 26, nu. 30, relata ab Antonell., De jurib. cleric. circa fin.; Reiffenstuel, lib. I Decretal., in proœmio, § 13, n. 226, et alii passim: « Legista sine canonibus parum valet, canonista sine legibus nihil; » et Rebuff. cit. et secutus a Rota, in dict. dec. 26, nu. 33, expresse habet: « Imo audacter dico, quod jus Pontificium perfecte non potest intelligi sine legibus, cum sit medulla legum, et jus canonicum est practica juris civilis. » (90. Alter illi subjacerent censuræ, cui subjacere quosdam doctores ex And. Mend., lib. I Select. quæst., De acad., qu. 15, refert Brancacc., De jur. doctor., c. 1 in fine; et Ursaya, Institut. crimin., lib. III, tit. 10, n. 13, ibi:

In institutis comparo vos brutis.
In digestis nihil potestis
In codice scitis modice.
In novellis comparamini asellis.
Et tamen creamini doctores.
O tempora, o mores!

(91. Possentque vocari non juris doctores, sed juris dolores, ut aliquos vocat eruditissimus de Rubeis, in Discurs. ad scient. amat., in princ., part. IV, tom. III, n. 26, appellando etiam ipsos doctores necessitatis, hoc est sine lege, quia necessitas non habet legem, cap. Sicut 11, De consecrat., dist. 4, c. Consilium 1, De observat. jejun., cum similibus; in quo sensu vocari etiam possent doctores monetæ tonsæ, hoc est sine litteris, quia istæ primæ in monetæ tonsione abraduntur. De quibus, ut advertit Ursaya, Instit. crim., lib. II, tit. 10, n. 103 et seq., quando causas quærent, semper verificatur lepidum illud dictum communiter per ora curialium volitans, quod sint advocati seu procuratores Pilati, in quibus scilicet nullius reperiuntur causæ defendendæ, juxta id quod legitur Joan., cap. XVIII, n. 58. Nullam invenio in eo causam. Advocati de Reptorio appellantur a Paicichel., De distant., cap. 4, sub nu. 1, fol. 7. Illosque doctores privilegio, non autem sapientia vocat Rota, in Romana seu Spoletana legati 5 Mart. 1717, § A quo sane in fine, coram Cerro. Leonard. vero, De doctor., part. I, q. 33, fol. 9, vocat illos doctores honorarios; sic expresse refert Ursaya, cit. n. 103 et seq. Unde caveant, si qui sint hujus furfuris doctores et advocati, ne quærant fieri judices, juxta illud Ecclesiastici cap. VI, n. 6: « Noli quærere fieri judex, nisi valeas virtute irrumpere iniquitates, quia solum judex sapiens judicat populum. » Ecclesiastici cap. X, n. 1.

(92. Advertant judices, quod prætectu æquitatis non scriptæ, in concursu legis claræ et contextus litteralis, non est locus sententiæ innixæ eidem æquitati, quæ in

hoc casu vocatur potius duplex iniquitas. Conciol., alleg. 50, nu. 38 et 39; Andreol., contr. 92, num. 17 in fin.; Gobat, consult. 97, n. 40 et secut. ab Ursaya, Instit. crim., lib. V, tit. 8, n. 53 et seq., ubi, quod judex sequi debet æquitatem legis, non proprii capitis, ne contra admittens talem æquitatem deprecari contingat id, quod de parlamento et magno consilio refert Franc. Marc., dec. 2 in fine, p. I, nempe: « Ab illius æquitate, et expediendi liberet nos Deus, » et Grat., Discept. forens. 669, nu. 55 et seq., ubi n. 27, quod quidam amicus blande redarguit judicem illum, qui sententiam æquam voluit dare, præ oculis nimirum habendo æquitatem, asserendo fuisse equam, sed sine diphthongo. Hactenus Ursaya, loc. cit. (93. Qui, ib., n. 56 et seq., subjungit coincidere lepidam illam responsionem a Bulgaro datam Federico imperatori, qui incidens medius inter eundem Bulgarum et Martinum ejus æmulum, eosdem interrogavit, cujusnam esset merum imperium? Martinus solius Cæsaris respondit, Bulgarus vero non Cæsaris tantum, sed et præsidum provinciarum; cum autem gratior fuisset imperatori assentatio Martini, eique proinde equum donasset, ille dicere solebat, « se æquum dixisse, equum vero adduxisse Martinum, » qui cum esset obstinatissimus in sustinendis suis opinionibus, quamvis erroneis et singularibus ex ejus cervicosa duritie ortum est vulgare adagium, quod Martinus appelletur quicumque in aliqua singulari seu sententia, seu opinione pertinaciter, ac contumaciter perseverat.

NOTA ROMANI THEOLOGI.

Quæ auctor a n. 87 ad n. 93, adducit, serio legenda sunt; quare, vos rogo, risum teneatis, amici.

RESPONSIO AUCTORIS.

Quæ, locis cit., a me tradita sunt, ridenda videntur Rom. theologo; et tamen ab auctoribus nedum non irridendis, sed et gravissimis, et celeberrimis illa desumpti, qui longe ante me in suis respective operibus ea protulerunt. Etenim quæ adducuntur sub n. 87, ea tradiderunt P. Mazzolin., Nicolius, et Ursaya celeberrimus advocatus Romæ causarum patronus. Quæ sub n. 88, collecta sunt verbis præcis cap. Intelleximus 1, De novi operis nuntiat. Quæ sub n. 89, tradiderunt Ludovicus Romanus, Zæsius, Fagnanus, Rota, Antonell., Reiffenstuel, Rebuffus citatus et secutus a sacra Romana Rota. Quæ n. 90, Andr., Mend., Brancae., et cit. Ursaya. Quæ n. 91, eruditissimus jurisperitus de Rubeis, Rota Romana, et ex aliis multis allegatus Ursaya et quæ, ibi, in fine trado ego, habentur ecclesiastici præcis suis verbis non certe ridendis. Quæ n. 92, tradiderunt Conciol., Andreol., Gobat, Franciscus Marc., Gratian. citati atque secuti a dicto Ursaya. Quæ n. 93, typis tradidit Romæ in celeberrimo suo opere dictus Ursaya. Hinc judicet prudens et eruditus lector an juste po-

terit theologus rogare, ut dicta legendo, risum teneatis amici.

(94. Unica sententia pro nullitate matrimonii prolata, nemini licet ad alia vota transire. Bened. XIV, tom. I, constit. 33, incip. Dei miseratione, § 9 et 14. (95. Appellatio a sententia lata super nullitate matrimonii in quacunque instantia semper suspendit executionem. Idem, ibid., § 11. (96. Appellatio in causis matrimonialibus impediri nequit per pacta pœnalia. Idem, constit. 85, incip. Nimiam, § 4 et 7. (97. Sententia super nullitate matrimonii nunquam transit in rem judicatam, sed ex noviter detectis quodocunque revideri potest. Idem cit. constit. Dei miseratione, § 11. Vide alia tom. V, ad verb. MATRIMONIUM, v. verb. RESCISSIO MATRIM.

(98. Sententia unica lata in prima instantia super nullitate matrimonii, non licet ad secunda vota transire, sed duas conformes sententias ad hunc effectum prodiisse oportet. Idem, tom. III, const. 47, incip. Si datam. (99. Id ipsum a Pontifice statuitur pro causis super nullitate professionum regularium, et reclamanti prohibetur e claustris exire post unicam sententiam. Idem, ibid. (100. Nisi quis antea per duas conformes resolutiones obtinuerit restitutionem in integrum adversus lapsum quinquennii. Idem, ibid. (101. Sententia super nullitate professionis expectanda est etiam post legitime obtentam restitutionem in integrum, ad hoc ut reclamans e claustris migrare possit. Idem, ibid. (102. Sententiæ, quæ proferuntur in causis nullitatis professionis regularis, postquam a Sancta Sede concessa fuit in integrum restitutio, ut plurimum sunt pro professionis invaliditate. Idem, ibid. (103. Sententia super nullitate professionis prolata absque processu secundum juris ordinem confecto, nulla definitur. Idem, ibid. (104. Item si citati non fuerit omnes interesse habentes in sustinenda illius validitate. Idem, ibid. (105. Vide alia, tom. VI, ad verb. PROFESSIO REGULARIS.

ADDITIONES EX ALIENA MANU.

(106. Regulariter sententia habet effectus inter solos litigantes, aliis vero non nocet. L. 63, ff. De re judicat., l. 2, c. Quibus reis judicat. non nocet. (107. Idque tum naturali ratione, quod alter ex facto alterius prægravari non debet, tum ratione civili, quod in judicio quasi contrahitur, (108. atque adeo obligatio judicati inter eos tantum operari debet, inter quos quasi contractum, id est inter litigantes.

(109. Ad rectam vero hujus regulæ applicationem inquirendum, quinam in sensu juris maxime in hac materia alii dicantur. (110. Alii in hac regula dicuntur, qui non eandem cum litigatore personam gerunt, quales sunt hæredes, sed proprium principale, separatim et diversum plane jus ab eo habent, quod non dependeat a jure ejus, contra quem judicatum est. (111. Contra vero in effectu juris in hac materia

pro aliis non habentur, quorum jus dependet a jure legitimi contradicitoris, quo cum haec actum et adversus quem iudicatum; et sic facile æquissima ratione contingere potest, ut sententia prosit adversus tertium, vel eum, qui non quidem fuit in lite, sed tamen idem jus habet cum legitimo contradicitore. Sic enim sententia tota jus facit quoad omnes, tametsi nec litigaverint, nec ad iudicium fuerint vocati, nec scientiam litis controversæ habuerint.

(112. Res exemplis illustrior redditur. Initium sumamus a statu personarum, qui triplex est, libertatis, civitatis et familiæ. (113. De statu libertatis in l. 15, ff. *De statu homin.* habetur: « Ingenuum etiam accipere debemus eum, de quo sententia lata est, quamvis fuerit libertinus, quia res iudicata pro veritate accipitur. » Potest de ingenuitate duplici modo ferri sententia, ut probet is, qui aliquem servum esse asserit, aut qui se ingenuum ait. (114. Si prius fiat, et hic in probando deficiat, tantum pronuntiatur non probatum esse, quod probandum erat, et servum non videri; l. 27, § 1, ff. *De liberal. caus.* et hæc sententia aliis non præjudicat, quia non de jure et statu ipsius servi, sed tantum de jure actoris pronuntiatur. (115. Si vero posterius contingat, quod contingere potest, si volens onus probandi subierit, leg. 14, ff. *De probat.*, (116. jam super ipsius statu, directo pronuntiatur; et ita si ingenuus pronuntiatus fuit, hæc sententia etiam prodest contra omnes, qui talem libertinum esse asserere contendunt. Sunt enim hic verba sententiæ concepta in rem, sive de ipso statu, et ita semel status personæ per rem iudicatam adjudicandus est. Confer Hartmann., *Pistor.*, part. iv, qu. 29, fer. per tot; Carpov., *Jurisprud. forens.*, part. 1, constit. 26, def. 16, n. 1 et 2. (117. Necesse vero est in hoc casu, ut sententia de statu sit lata contra dominum vel patronum, eumque præsentem, non vero ex contumacia absentem. Leg. 17, § 1, ff. *De inoffic. testam.*

(118. Eodem ex fundamento sententia pro filiatione lata contra omnes prodest. L. 1, § final., ff. *De agnoscend. liber.* (119. Intellege tamen, si quæstio filiationis cum ipso patre, qui est unicus contradicitor legitimus, non cum aliquo de agnatis fuerit. Consule Alexandr., in l. penult., n. 69, ff. *De re judicat.*

(120. Idem dicendum de sententia lata pro uxore, modo maritus fuerit contradicitor.

(121. Quatenus vero sententia in causa notabili lata jus faciat vide Tiraquell., *De nobilit.*, cap. 37, n. 2, et plur. seq., ubi etiam disserit de viribus contra tertium sententiæ pro cive late.

(122. Gravior quæstio est, an sententia lata super primogenitura vel majoratu, et bonis inde dependentibus, noceat ei, qui post illum, qui haec in lite fuit, sed superatus est, ad illam primogenituram aspirare potest. Affirmant per text. in l. 44, ff. *De re judicat.*; Brunemann., in d. l. 44, n. 1; Hartmann., *Pistor.*, part. iv, qu. 29; Molin.,

De Primogen. Hispan., lib. iv, c. 8, n. 3; Carpov., part. iii, dec. 254, n. 13.

(123. De sententia contra Vassallum lata, an noceat domino, adi Rasenthal., *De feud.*, c. 9, membr. 1, conclus. 23, n. 4 et plur. sequent.

(124. Et de sententia lata de statu subjectionis, an prosit contra omnes consule Zassium, ad leg. 65, ff. *De re judic.*; Fail., lib. 1, observ. 70, n. final.

(125. Sed hæc quidem de statu personæ sufficiunt. Transeo nunc ad jura rerum, ubi itidem sæpe contingit rem iudicatam jus facere inter alios, quam qui in lite fuere, et quidem potissimum inter illos, qui ab eo, qui victus est, causam habent. (126. Tales sunt legatarii; iis porro nocet sententia lata contra hæredem super testamento, dummodo tamen bona fide ab hærede actum sit, hæres sit victus propterea quod testamentum valere non potuerit, et per incuriam iudicis victus non fuerit, et demum ab ipsis legatariis non fuerit appellatum. Diversum autem est, si sententia contra unum ex legatariis lata sit, nam aliis non nocet.

(127. Tales etiam sunt substituti. Hinc sententia contra hæredem lata substitutis nocet. Aliter se res habet quoad sententiam latam contra cohæredem. Hæc enim alii cohæredi, qui in iudicio non fuit, non nocet. Confer Zassium, in l. 63, n. 17, ff. *De re judicat.*

(128. Ex alio etiam fundamento sententia inter alios jus facit. Hoc suppeditat jurisconsultus in citata l. 63, ff. *De re judic.*, scilicet: « Cum quis de ea re, cujus actio vel defensio primum sibi competit, sequentem agere patitur. » Subjungit jurisconsultus exemplum: « Veluti si creditor experiri passus sit debitorem de proprietate pignoris. » Sed vide Zassium, in dict. l. 63, qui n. 24 et plur. sequent. materiam illustrat.

(129. Pariter contra alios etiam sententia prodest, si per necessariam consequentiam sit etiam juris tertii exclusiva. (130. Desumi exemplum potest ex l. 1, § final., ff. *De carbon. edict.*, quando scilicet mater subjecti partus arguitur, ubi primum quæritur, an propter statum pueri quæstio differenda sit? (131. Quod negatur, quia principaliter hic mater rea postulatur, et sic recenti tempore, hoc est de præsentem potest cognitio fieri, et porro jurisconsultus subjicit: « Et post eventum cognitionis si suppositum partum apparuerit, actiones hæreditariæ puero denegandæ sunt, omniaque perinde habenda, atque si hæres scriptus non fuisset. »

(132. Revera enim ex errore scriptus est a patre putativo hæres, qui si partum suppositum esse cognovisset, nunquam eum scripsisset hæredem. Neque obstat, quod sententia principaliter contra matrem sit lata. (133. Nam cum ipsa de crimine suppositi partus satis convicta sit, necessario hæc sententia est exclusiva juris ipsius pueri, cum nullum jus possit habere, ubi constat per sententiam eum esse suppositum: Vide verb. *TRANSITUS sententiæ in rem iudicatam*. Ubi etiam *De condemnatione in expensis*, Ed. Cas.

SUMMARIUM.

1. Nomen sepulture sumi potest tribus modis, qui assignantur. — 2. Sepultura sumpta proprie pro loco et situ in quo cadavera sepeliuntur, quid sit? — 3. Locus sepulture regulariter olim erat atrium, aut porticus, vel aliud terræ spatium prope ecclesiam, quod hodie cæmeterium communiter appellatur. — 4. Cæmeterium quid significet et importet? — 5. Quamvis olim in solis cæmeteriis, et nullus in ecclesiis sepeliri posset, tamen hodie et jure, et consuetudine omnes fideles in ecclesiis sepeliuntur. — 6. Quilibet a jure non impeditus potest sibi eligere sepulturam in qualibet ecclesia ad id jus habente, et ubi quisque sepeliri debeat, ubi etiam de regularibus decedentibus extra conventum ad n. 55. — 57. Papa decedens Romæ sine electione sepulture sepelitur in Basilica Vaticana, in qua non possunt sepeliri, nisi Summi Pontifices et personæ regales. — 58. Si autem contingeret Pontificem sine electione sepulture decedere extra Urbem, nec posset commode transferri ad ipsum, esset sepeliendus in Ecclesia cathedrali loci, ubi decedit. — 59. Papa potest sibi eligere sepulturam in quacunque sibi benevis ecclesia, etiam regularium. — 60. Cardinales decedentes in Urbe, si non habeant sepulcrum majorum; nec sibi elegerint sepulturam, sepeliendi sunt in ecclesia proprii tituli, et non in parochia. — 61. Et hoc etiam si cardinales non resideant in titulo. — 62. Et hoc procedit etiam in cardinalibus regularibus: — 63. Cardinales decedentes extra Urbem sine electione sepulture, sepeliri debent in ecclesia majori loci, ubi decedunt. — 64. Hoc tamen intelligendum venit, nisi in vita se subjecerint specialiter alicui parochiæ. — 65. Debetur tamen semper quarta canonice Ecclesiæ parochiali. — 66. Episcopi ubi sint sepeliendi? — 67. Canonici cathedralis ubi sint tumulandi? — 68. Clerici et presbyteri ubi sint sepeliendi? ad num. 70. — 71. Clerici beneficiati cum onere residendi, tam simplices quam curati ubi sepeliri debeant? ad num. 72. — 73. Uxor licet sit sub potestate viri, potest libere sine ejus licentia eligere sibi sepulturam. — 74. Si uxor decedat, non electa sibi sepultura, ubi sit sepelienda, usque ad n. 80. — 81. Si uxor moriatur prægnans ubi sit sepeliendus fœtus. — 82. An sicuti uxor sepeliri debet in sepulcro mariti, ita etiam maritus decedens, non electa sibi sepultura, debeat sepeliri in sepulcro uxoris? ad n. 85. — 84. Habitans in confinio duarum parochialium, ubi sit sepeliendus. — 85. Si quis in testamento disposerit, ut sepeliatur in parochia, in qua fuerit moriens, et casu moriatur in aliena parochia, non debet sepeliri in aliena parochia, sed in parochia proprii sui domicili. — 86. Eligere sepulturam sibi benevisam potest quilibet, sive masculus, sive femina, dummodo habeat debitam aetatem, et a jure non prohibeatur. — 87. Et potest quis libere sibi eligere sepulturam etiam extra propriam patriam in diversa et remota provincia, etiam aliena. — 88. Si quis autem eligat sepeliri in sepultura aliena, non potest ibi sepeliri, nisi consentientibus patronis sepulture.

(1. Nomen sepulture tribus modis sumi potest. Primo, pro jure sepeliendi corpora, seu cadavera mortuorum. Arg. Clementin. *Dudum 2*, De sepulturis, cum similibus. Secundo, pro actu, ritu seu officio, quod in associandis ad sepulturam, et sepeliendis cadaveribus mortuorum impenditur. C. *Dicendum 105*, caus. 1, qu. 1, c. *Præcipiendum 5*, caus. 113, qu. 2, cum similibus. Tertio, pro ipso loco et situ, in quo cadavera mortuorum sepeliuntur. C. *Aurum 69*, caus.

— 89. Qui ad hunc effectum dicantur patroni? — 90. Exstinctis patronis omnibus, tunc rectores Ecclesiæ seu regulares possunt non solum mortuos ibi sepelire, sed etiam sepulturam alteri concedere. — 91. Item possunt rectores ecclesiæ, seu regulares in patronatis sepulcris aliquem alium tumulare interveniente causa necessitatis. — 92. Si plures sint patroni, debent omnes consentire, nec sufficit consensus majoris partis. — 93. Decedens facta electione sepulture alterius patroni, si patronus deneget consensum, dicitur decedere non facta electione. — 94. Filiusfamilias, dummodo pubes sit, et sit sui juris, potest etiam sine consensu patris sibi libere eligere sepulturam. — 95. Sic etiam potest servus. — 96. Item sepulturam sibi eligere possunt novitii, etiam extra monasterium et in alia ecclesia. — 97. Religiosi tamen professi in claustris morientes non possunt sibi eligere sepulturam. — 98. Et hoc procedit etiam de prælatiis et superioribus regularibus. — 99. Impuberes nequeunt sibi eligere sepulturam. — 100. Pro impubere nequeunte sibi eligere sepulturam, potest ipsi illam eligere pater, ubi ad id adest legitima consuetudo. — 101. Secus autem, ubi non adest talis consuetudo. — 102. Non desunt tamen magni nominis doctores defendentes, quod hodie generaliter, et nulla attenta consuetudine, permittitur parentibus eligere sepulturam filio impuberi in quacunque ecclesia, etiam regularium. — 103. Si adsit sepulcrum majorum in ecclesia regularium, tunc, præcisa consuetudine, debent impuberes ibi sepeliri. — 104. Facultas permissa patri eligendi sepulturam filio impuberi non potest exerceri post mortem ipsius filii, sed solum pendente ipsius vita. — 105. Deficiente patre, potest mater eligere sepulturam pro filio impubere, si ad id concurrat legitima consuetudo, secus non. — 106. Talis consuetudo pro eligenda sepultura filiis impuberibus debet esse generalis in loco vel civitate, alias consuetudo particularis alienius ecclesiæ cæteris ejusdem Urbis ecclesiis præjudicaret. — 107. Item talis consuetudo debet esse legitime præscripta, quæ ad patrem sufficit decennalis, et quoad matrem requiritur quadragenaria. — 108. Et hæc quadragenaria consuetudo introduci potest etiam favore avorum, fratrum, consanguineorum, affinium, tutorum, administratorum, maritorum, uxorum, dominorum et amicorum. — 109. Impuberes decedentes non sibi electa sepultura, a prædictis ad id facultatem habentibus ratione legitime consuetudinis, sepeliendi sunt in sepulcro majorum, si habeant, vel si non habeant, in propria parochiali. — 110. Electio sepulture probari debet, et qualis probatio sufficiat. — 111. Electio sepulture potest variari toties quoties eligenti videbitur usque ad finem vite. — 112. Et hæc revocatio seu variatio potest fieri non solum expresse, sed etiam tacite per secundam electionem. — 113. Electio sepulture semel legitime facta, si non revocetur, perseverat usque ad finem vite. — 114. In materia electionis sepulture valde notanda sunt responsa sacre congregationis Concilii, quæ hic afferuntur cum aliis notandis ad n. 218.

12, qu. 2, c. *Fraternitatem 3*, De sepulturis et de sepultura hoc tertio modo sumpta erit sermo.

(2. Sepultura igitur hoc tertio modo accepta, est locus auctoritate episcopi benedictus, in quo cadavera Catholicorum pie decedentium sepeliuntur. Sic in re communis.

(3. Locus sepulture regulariter olim erat atrium, aut porticus, vel aliud terræ spatium prope ecclesiam, quod hodie cæmeterium appellatur, textu expresso in cit. c. *Præci-*